

Primers passos després d'una defunció

Què cal fer, en quin ordre i amb quins terminis durant els sis primers mesos. Llista de comprovació per a famílies que afronten una herència a Catalunya.

01 Primeres 72 hores

☐ **Certificat mèdic de defunció i inscripció al Registre Civil**

Ho gestiona habitualment la funerària. Demani diverses còpies del certificat literal de defunció: les necessitarà per a bancs, assegurances i notaria.

☐ **Localitzi el DNI, el llibre de família i la documentació bàsica**

Esriptures de l'habitatge, contractes bancaris, pòlisses d'assegurança, nòmines o pensions, declaracions de renda dels últims anys.

☐ **No disposi de diners ni béns del difunt**

Retirar saldos, vendre objectes o fer servir targetes pot considerar-se acceptació tàcita de l'herència i comprometre el seu patrimoni si hi ha deutes. Les despeses d'enterrament sí que es poden pagar a càrrec de l'herència.

☐ **Comuniqui la defunció a la comunitat de propietaris i als subministraments**

Només per evitar talls o recàrrecs; no canviï encara la titularitat dels contractes.

02 Primeres dues setmanes

☐ **Sol·liciti el certificat d'últimes voluntats**

Es demana a partir dels 15 dies hàbils de la defunció al Ministeri de Justícia (presencialment, per correu o en línia). Indica si hi ha testament i davant quin notari.

☐ **Sol·liciti el certificat de contractes d'assegurances de cobertura de defunció**

Mateix organisme i termini. Revela assegurances de vida de les quals la família pot no tenir notícia.

☐ **Obtingui una còpia autoritzada del testament**

A la notaria on es va atorgar (o la que custodii el protocol). Si no hi ha testament, caldrà una acta de declaració d'hereus davant de notari.

☐ **Demani als bancs el certificat de posicions a data de defunció**

Saldos, valors, préstecs, avals i targetes. És imprescindible per a l'inventari i l'impost. Els comptes quedaran bloquejats fins a l'adjudicació, llevat de despeses d'enterrament i impostos.

☐ **Comuniqui la baixa de la pensió i sol·liciti, si escau, la de viduïtat o orfenesa**

Davant de la Seguretat Social, en el termini de 30 dies per a la baixa. Les pensions de viduïtat i orfenesa tenen terminis propis; quant abans se sol·licitin, abans es cobren amb efectes retroactius limitats.

03 Primer i segon mes

☐ **Inventari de béns i deutes**

Registre de la Propietat (nota simple de cada immoble), Cadastre, DGT per a vehicles, CIRBE del Banc d'Espanya per a riscos vius, Hisenda i Seguretat Social per a deutes. Sense inventari no es pot decidir amb seguretat.

☐ **Decideixi com acceptar l'herència**

Acceptació pura, a benefici d'inventari (a Catalunya, inventari formal en sis mesos des que coneix la delació) o renúncia. És la decisió més important; consulti-la abans de signar res.

☐ **Revisi el règim econòmic matrimonial i l'habitatge familiar**

A Catalunya regeix la separació de béns per defecte; en altres comunitats, guanys. Determina quins béns són de l'herència i quins drets té el cònjuge (usdefruit, any de viduitat, quarta vidual).

☐ **Valori els béns amb criteri**

Immobles: valor de referència cadastral com a mínim fiscal i taxació si el mercat està per sota. Participacions i empreses: informe de valoració. La valoració afecta l'impost i el repartiment.

04 Abans del sisè mes

☐ Liquididi l'impost de successions

Termini de sis mesos des de la defunció davant de l'Agència Tributària de Catalunya (si el causant residia a Catalunya). Si no hi arribarà a temps, sol·liciti la pròrroga de sis mesos abans que en passin cinc. S'ha de presentar encara que no surti quota.

☐ Liquididi la plusvàlua municipal

Per cada immoble urbà, davant de l'ajuntament, en sis mesos prorrogables a un any. Demani la bonificació d'habitatge habitual si escau.

☐ Atorgui l'escriptura d'acceptació i adjudicació d'herència

Davant de notari, amb tots els hereus. Si algun no col·labora, hi ha vies: interpel·lació, comptador-partidor, inventari i divisió judicial.

☐ Inscrigui els béns i canviï les titularitats

Registre de la Propietat, entitats bancàries, DGT, Cadastre, subministraments i comunitat. Conservi tota la documentació almenys cinc anys.

05 Si hi ha conflicte o dubtes

☐ Un hereu no signa o no respon

Requeriment notarial amb termini; interpel·lació (art. 461-12 CCCat) i, si persisteix, comptador-partidor o divisió judicial d'herència.

☐ Creu que li correspon la llegítima i el testament no l'hi reconeix

A Catalunya és una quarta part del cabal computable, amb donacions dels últims deu anys. L'acció prescriu als deu anys. Calculi i requereixi per escrit.

☐ Sospita que el testament no reflecteix la voluntat del difunt

Impugnació per manca de capacitat o vicis de la voluntat. Reuneixi proves mèdiques i testificals tan aviat com pugui.

☐ Hi ha béns o hereus a l'estranger

Determini la llei aplicable (residència habitual del causant) i la fiscalitat a cada país abans d'acceptar. Certificat successori europeu per a béns a la UE.

Terminis que no convé esgotar

6 mesos — impost de successions (pròrroga de 6 més si es demana abans del cinquè) i plusvàlua municipal (prorrogable a 1 any).

6 mesos — inventari per gaudir del benefici d'inventari a Catalunya, des que es coneix la delació.

30 dies — comunicar la baixa de pensions a la Seguretat Social.

10 anys — prescripció de l'acció de reclamació de la llegítima catalana.

Document informatiu elaborat per de Boet & Asociados (setembre de 2026) conforme a la normativa vigent a Catalunya. No constitueix assessorament jurídic; cada cas requereix una anàlisi individualitzada. Consulta i més recursos a herencias.eu · info@herencias.eu · 935 839 553.